

Щоденний огляд

**Війна РФ проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

(станом на 12:00 21 березня)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- 21 березня енергосистема працює без обмежень, із резервом потужності - міністр енергетики Герман Галущенко. Через ремонтні роботи можливі нетривалі відключення електроенергії в окремих районах Житомирської та Київської областей.
- Співробітники Служби безпеки та Бюро економічної безпеки 20 березня продовжили обшуки в офісах газорозподільних компаній, що працюють під брендом РГК.
- ЗМІ з посиланням на представників Мінекономіки та Міненерго повідомляють про можливе запровадження заборонювального мита на дизель невідомого походження. Таким чином планується виключити одну з можливостей для прихованого імпорту російського ресурсу. Водночас, ініціатива є дискусійною.
- Президент Володимир Зеленський підписав закон про корпоратизацію "Енергоатома". Згідно із планом уряду на 2023 рік, корпоратизація має бути проведена до кінця травня, до листопада має бути призначена наглядова рада.
- "Енергоатом" та Rolls-Royce SMR підписали Меморандум про взаєморозуміння. Документ надасть компаніям можливість разом працювати над пошуком майбутніх можливостей розгортання малих модульних реакторів в Україні.
- Верховна Рада прийняла закон про створення державної системи моніторингу довкілля, а також вдосконалення правового регулювання екологічної інформації. Серед іншого, ця система включатиме моніторинг геологічного середовища.

- Фонд енергетичної підтримки України, створений при Секретаріаті Енергетичного Співтовариства, надасть підтримку Оператору ГТС у завершенні реконструкції об'єкта газової інфраструктури. Проект фінансується за рахунок цільового гранту Німеччини у розмірі 2 млн євро.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

За [інформацією](#) міністра енергетики Германа Галущенка, 21 березня енергосистема продовжує працювати без обмежень споживачів, із резервом потужності. Водночас тривають ремонтні роботи на об'єктах мережевої інфраструктури, що постраждали внаслідок останнього масованого обстрілу. Можливі нетривалі відключення електроенергії в окремих районах Житомирщини та Київщини.

За [даними](#) ENTSO-E, 21 березня Україна здійснювала незначний комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини (3-7 МВт) (для різних годин впродовж доби); дані по імпорту з Молдови відсутні. Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Словаччина-Україна" [викупили](#) три компанії загальним обсягом 125 МВт: "Д.Трейдінг" (55 МВт), "ЕРУ Трейдінг" (50 МВт) та "Нексттрейд" (20 МВт); за напрямком "Молдова-Україна" – "Д.Трейдінг" (100 МВт); усе – рівними графіками. Гранична ціна за обома аукціонами з розподілу потужності була "нульовою". Доступ за іншими напрямками не пропонувався. При цьому, цінові індекси Base РДН на ринках електроенергії країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії та Словаччини) [перевищували](#) аналогічний показник України у 1,5-1,7 рази.

Припинення та відновлення постачання

Масштабні припинення електропостачання та активні відновлювальні роботи мали місце:

- у **Житомирській області**, за [даними](#) Міненерго, 21 березня можливе застосування нетривалих відключень електроенергії в окремих районах через ремонтні роботи на об'єктах мережевої інфраструктури;
- у **Харківській області**, за [повідомленням](#) ОВА, зранку 21 березня окупанти з мінометів обстріляли село Басове, пошкодивши лінії електропередачі;
- у **Київській області та місті Київ**, за [інформацією](#) ДТЕК, через мережеві обмеження можливі часткові обмеження електропостачання;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 21 березня без електропостачання залишались 24 608 споживачів у 71 населеному пункті (за винятком тимчасово непідконтрольної території). В ніч на 21 березня в мережах міста Запоріжжя мали місце технологічні порушення, що спричинили знеструмлення 6 600 абонентів. На ранок живлення 6 000 з них вдалося відновити, аварійні роботи тривали;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) ОВА, станом на 19 березня для відновлення електропостачання працювали 9 бригад (41 спеціаліст та 15 одиниць техніки). Фахівці виконували роботи на пошкоджених лініях, що живлять села Токареве, Кірове та селище Калинівське. [20 березня](#) енергетики спільно з місцевими мешканцями відновили живлення для 63 із 136 абонентів у селі Зарічне Високопільської громади, яке було відрізане від

електропостачання близько року. Загалом на звільненій Херсонщині поставки електроенергії відновлено для 123 із 228 населених пунктів, або 54% від загальної кількості;

- у **Дніпропетровській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом 13-19 березня фахівці відновили постачання електроенергії для 5 007 споживачів на території 2 населених пунктів, що зазнають постійних ворожих атак з окупованих територій;
- у **Миколаївській області**, за [повідомленням](#) ОВА, станом на 21 березня частково або повністю пошкоджено 1 093 об'єктів електропостачання (без змін), заживлено останніх 7 юридичних абонентів на території Баштанського району, що були відключені;
- у **Донецькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, протягом 13-19 березня фахівцям вдалося потрапити до низки пошкоджень мереж та обладнання і відремонтувати їх, що дало змогу відновити електропостачання для 50 403 домогосподарств у 70 населених пунктах, постраждалих від обстрілів. Через бойові дії без електропостачання залишалися 110 населених пунктів, де фахівці не мали доступу до проведення робіт;
- у **Луганській області**, за [інформацією](#) ОВА, в окупованому місті Северодонецьк почалися перебої з постачанням електроенергії через те, що лінії електропередачі були облаштовані окупантами без дотримання норм безпеки.

Нафтогазовий сектор

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 19 березня становив 39,5 млн куб. м (-0,2 млн куб. м. у порівнянні з попередньою добою), тобто лише 36% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітний період склав 13,4 млн куб. м та здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 7,2 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 2,1 млн куб. м, через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" обсягом 3,4 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 0,7 млн куб. м. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 19 березня не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Фонд енергетичної підтримки України, створений при Секретаріаті Енергетичного Співтовариства, [надасть](#) підтримку ТОВ «Оператор ГТС України» у завершенні реконструкції об'єкта газової інфраструктури. Зазначається, що проєкт фінансується за рахунок цільового гранту Міністерства закордонних справ Німеччини у розмірі 2 млн євро. Грант буде використано на закупівлю робіт, необхідних для завершення будівництва об'єкта, що має важливе значення для задоволення потреб внутрішніх споживачів в Україні.

Функціонування ринку природного газу

Співробітники Служби безпеки України (СБУ) та Бюро економічної безпеки (БЕБ) 20 березня [продовжили](#) обшуки в офісах газорозподільних компаній, що працюють під брендом РГК. Нагадаємо, що причиною для обшуків стала кримінальна справа, відкрита СБУ щодо закупівель природного газу для технологічних потреб у період 2016-2022 років.

Функціонування ринку нафтопродуктів

ЗМІ з посиланням на представників Мінекономіки та Міненерго [повідомляють](#) про можливе запровадження загороджувального мита на дизель невідомого походження. Таким чином планується виключити одну з можливостей для прихованого імпорту російського ресурсу. Представники держорганів та бізнесу погоджуються з необхідністю введення спецмита, проте ставки різняться - від 20% до 200% (пропозиція Міністерства енергетики).

Водночас, введення загороджувального мита не перешкоджає потраплянню російського дизелю, який був переоформлений як турецький та європейський. За словами заступника міністра економіки Тараса Качки, це питання ще потребує вивчення. Детальніше про проблему імпорту нафтопродуктів, що можуть мати російське походження - зокрема LPG, - та можливі рішення див. у [спеціальному alert](#)

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про кількість абонентів без газопостачання. Найбільш складна ситуація спостерігалася у **Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях**.

В **Донецькій області**, за [даними](#) місцевого оператора ГРМ, без газопостачання станом на 20 березня залишалось 221 022 абоненти. На деокупованих територіях тривають роботи з опресування газопроводів для подальшого відновлення подачі "блакитного палива". Відтак, у селі Рубці після першого опресування газових мереж було виявлено понад 30 отворів - спеціалісти проводять зварювальні роботи. Газовики Краматорська та Покровська виконують ремонти та заміни обладнання, а також працюють над виявленням та усуненням витоків. Водночас, голова місцевої ОВА Павло Кириленко [повідомив](#) про пошкодження газопроводів у Костянтинівці через обстріл ворогом.

В **Запорізькій області** станом на 21 березня на підконтрольних територіях без газопостачання [залишалось](#) 14 560 побутових споживачів у 37 населених пунктах - без змін у порівнянні з попередньою добою.

У **Миколаївській області**, за даними ОВА станом на 21 березня, всього за час війни було пошкоджено 1 388 об'єктів газової інфраструктури (без змін у порівнянні із 20 березня), внаслідок чого без газопостачання [залишалось](#) 5 153 споживачі (-13).

В **Харківській області** місцевий оператор ГРМ за минулий тиждень [локалізував](#) наслідки п'яти обстрілів газових комунікацій ворогом. Під вогонь окупантів потрапили газопроводи низького тиску у Куп'янському районі та Великобурлуцькій громаді. Загалом протягом останніх днів у області підключено газопостачання для майже 800 будинків. подача газу відновлена для споживачів Ізюмського, Чугуївського та Куп'янського районів.

Інформація про ситуацію з газопостачанням у решті проблемних областей була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Верховна Рада [закликала](#) сторони-учасниці Римського статуту здійснити всі можливі заходи для виконання рішення Міжнародного кримінального суду про видачу ордера на арешт президента рф Владіміра Путіна та уповноваженої з прав дитини в офісі президента рф Марії Львової-Белової.

Президент Володимир Зеленський [повідомив](#), що спільна робота України з Міжнародним кримінальним судом обговорювалася в Лондоні під час конференції міністрів юстиції європейських країн. Окрім того, Зеленський поінформував, що провів розмови з канцлером Австрії Карлом Негаммером та прем'єрміністром Ірландії Лео Варадкармом. Він подякував Австрії та Ірландії за приєднання до групи, яка готує створення спецтрибуналу щодо агресії росії проти України.

Президент також [підписав](#) закон про корпоратизацію "Енергоатома". Документ визначає процедуру утворення та функціонування АТ "НАЕК "Енергоатом", 100%

акцій якого належатимуть державі, а також встановлює порядок формування статутного капіталу товариства. Згідно із [затвердженим](#) планом уряду на 2023 рік, до кінця травня корпоратизація “Енергоатому” має бути проведена, а до листопада має бути призначена наглядова рада.

НАЕК “Енергоатом” та британська компанія Rolls-Royce SMR 20 березня [підписали](#) Меморандум про взаєморозуміння. Документ надасть компаніям можливість разом працювати над пошуком майбутніх можливостей розгортання малих модульних реакторів (ММР) Rolls-Royce SMR в Україні. Відповідно до меморандуму, Rolls-Royce SMR зобов’язується підтримувати відновлення України шляхом розгортання електростанції із заводським ММР, яка буде здатна генерувати такий обсяг безвуглецевої електроенергії, якої вистачатиме для живлення мільйона будинків протягом понад 60 років.

Верховна Рада [ухвалила](#) в першому читанні законопроект, який передбачає створення Державного реєстру санкцій (реєстр. [№ 8392](#)). Дані Реєстру мають бути відкритими і загальнодоступними, вони стосуватимуться:

- підстав для застосування, зміни або скасування санкцій;
- переліку санкцій;
- державних органів, відповідальних за виконання рішення РНБОУ щодо застосування, зміни або скасування національних санкцій;
- переліку осіб, щодо яких застосовано санкції, та відомостей для їх ідентифікації.

Порядок ведення та доступу до Реєстру має затверджувати Рада національної безпеки і оборони України.

Крім цього, Верховна Рада [прийняла](#) закон про створення державної системи моніторингу довкілля, а також вдосконалення правового регулювання екологічної інформації (проект [№ 7327](#)). Також визначено правові засади інформаційного забезпечення управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Серед іншого, державна система моніторингу довкілля включатиме моніторинг геологічного середовища, зокрема ендегенних і екзогенних геологічних процесів. Законом внесено зміни до Закону «Про державну геологічну службу» та покладено на Держгеонадра функції моніторингу геологічного середовища.

Прем’єрміністр України Денис Шмигаль [анонсував](#) створення координаційного штабу за участю урядовців, парламентарів, обласних адміністрацій для оперативного вирішення проблемних питань внутрішньо переміщених осіб. Він наголосив, що відновлення знищеного росією житла — пріоритет на цей рік.

ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” (ЕКА) [спростило](#) вимоги до експортерів, які потребують передекспортного фінансування в українських банках. Зокрема, ЕКА ухвалило рішення, що підприємець, який підписав перший експортний контракт, може отримати кредит на його виконання. Єдиним акціонером ЕКА є держава в особі Кабінету міністрів.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).